

DĖMESIO! SVARBU!

MŪSŲ LIETUVA

NR 16 (1394) XXVII. 1975 M. BALANDIS - ABRIL 17 D. 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo. SP Tel. 273-0338

PABALTIO VALSTYBIŲ BYLA WASHINGTONE

MEČYS VALIUKĖNAS

Bill Anderson, JAV didžiosios spaudos kolumnistas, kovo 15 ir 18 Chicago Tribune skiltyse paskelbė Pabaltijo valstybių klausimo vertinimą Washingtono sluosniuose.

Amerikiečiai iš Pabaltijo valstybių žino gerai, kad "warmblooded friend" turi Prezidento Fordo asmeny, bet "ice water" Henry Kissinger, Valstybės Sekretoriaus atvejuje - teigia Bill Anderson. Prezidentas G. R. Ford esąs patariamasis, kad JAV turėtų atsisakyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos pripažinimo. Valstybės departamentas ir Tautinė Saugumo Taryba svarstanti vardan 'detente' Pabaltijo valstybių okupaciją 'legalizuoti'.

Kongresas esąs kitam kelyje ir tai esą ir dėlto, kad 2 milijonai balsų turi anų kraštų emigrantai... Pas kutinį kartą Pabaltijo atstovai susitikę su JAV Prezidentu J.F. Kennedy 1962 m. Prezidentas R. Nixon tik pasiuntęs savo atstovą priimti iš lietuvių 75,000 žmonių peticiją Simo Kudirkos išlaisvinimo reikalui.

B. Anderson, toliau Chicago Tribune pasakoja, kad Tautinė Saugumo Taryba priešinosi šiam pabaltiečių Baltuosiuose Rūmuose vizitui. Buvo jaučiama, kad tie devyni vyrai šį vizitą išgarsins ir sugadins santykius su Sovietija... Valstybės departamento ir Tautinės Saugumo Tarybos problema esanti tai, kad Ford Pabaltiju domisi daugiau negu vidutiniškai...

Kissingerio štabas pralaimėjo prieš Fordo štabą, nors ir buvo pasiekta kompromiso: Tautinė Saugumo Taryba norėjusi, kad pabal-

tiečiai kalbėtų tik vietiniais Amerikos reikalais ir susitikimo su Prezidentu negarintų...

Todėl Voice of America savo klausytojams nieko nepranešė apie šį vizitą, nors dr. K. Bobelis turėjo sutikimą su jų korespondentu ir jam pareiškė pasitenkinimą Fordo šiltu dėmesiu šiai situacijai. Radio Liberty tą pasikalbėjimą su dr. K. Bobeliu pasiuntė į Europą ir iš ten pertransliavo lietuvių kalba. Nuotraukos besišypsančio Ford su pabaltiečiais buvo pažymėtos "Not to be used in publications". Saugumo Tarybos štabas priekaištuoja Edwardui J. Derwinski už pabaltiečių vizito tvarkymą, jų atstovų į Balt. Rūmus įvedimą.

LIETUVIŲ LAIKYSENA

Vos tik sužinoję iš minimos B. Anderson pirmos apybraižos (Chicago Tribune, 1975 m. kovo 15 d.) pavieniai Chicagos lietuviai ir jų organizacijos pradėjo rašyti ir siųsti laiškus, telegramas Prezidentui G.R. Ford, dėkodami už tvirtą Pabaltijo gynimą, pabaltiečių delegacijos priėmimą, taip pat telegramas siunčiamos kolumnistui Bill Anderson už vaizdų padėties nušvietimą, kongresmanui E. J. Derwinskiui už didžią talką Pabaltijo valstybių laisvės juridinį statusą ginant. Tuo tarpu protesto telegramos-laiškai siunčiami valst. sekretoriui H. Kissinger ir Tautinei Saugumo Tarybai dėl jų pastangų šį klausimą tarti Pabaltijo okupantui palankiausia prasme. Siunčiamos šia proga telegramos kitiems kongresma-

(Tęs. 9 psl.)

LAISVIEJI LIETUVIAI,

Atsidūrėm lietuvių tautai ir Lietuvos valstybingumui lemtingose sąlygose.

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas priėmė pabaltiečių delegaciją. Tai svarbus ir teigiamas įvykis. Padėka priklauso tiems, kas tuo pasirūpino. Tačiau yra patikimų žinių, kad JAV-bių užsienio politikos vairuotojai, vadovaujami valstybės sekretoriaus H. Kissingerio, linksta į Lietuvos ir kitų pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimą. Tai nepaprastai grėsminga Lietuvai, ypač artėjant Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijai į pabaigą. Vieningą Vakarų Europos valstybių laikyseną Sovietų Sąjungai pakirto, jas vieną po kitos, kiekvieną atskirai, įtraukdama į Rytų Europos dabartinių sienų tarptautinį pripažinimą.

Lietuvos likimas atsiduria kur kas didesniai pavojuje, kaip niekad per pastaruosius trisdešimt metų. Atei-

Trem mata dezenas na Lituânia

MOSCOU — Dezenas de pessoas — talvez centenas — morreram ao chocar-se um trem de passageiros com outro trem carregado de gasolina, na Lituânia, segundo se soube ontem em Moscou. O jornal Sovietskaya Litvia, do PC Lituano, chegou ontem à capital soviética, confirmou o acidente, dizendo só que "houve vítimas" e que o Conselho de Ministros "manifesta seu profundo pesar às famílias das pessoas que pereceram tragicamente", porém sem dar pormenores.

De fontes lituanas, soube-se que o trem de passageiros partira de Kaunas e se dirigia a Vilna, capital da Lituânia. O choque ocorreu na estação de Zaslav. Os vagões-tanques cheios de gasolina explodiram levantando chamas de mais de 20 metros de altura. O incêndio durou meia hora, até que chegaram os bombeiros. Segundo as citadas fontes, talvez chegue a centenas o total de pessoas que morreram no choque ou em consequência do incêndio.

(O Estado de São Paulo)

nantieji trys mėnesiai ji gali nulenkti bolševikinio okupanto valiai.

Mums kliuvo didi atsakomybė. Raminkime nesantįkai. Spieskimės krūvon, asmeniškų reikalų, malonumų ir prabangą atidėję į šalį. Skatinkime vienas kitą, burkime Lietuvos ir žmogaus laisvės draugus. Mes nesame pasaulyje vieni.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, skatindamas visus remti Altos ir Lietuvių Bendruomenės dabartines pastangas bei žygius ir siekdamas visuotinio darbo suderinimo, sustiprinimo ir išplėtimo, -- susitaręs su kitais veiksniais, -- kviečia centrines Lietuvos laisvinimo darbo organizacijas NEPAPRASTOS KONFERENCIJOS, kuri įvyks Chicagoje š.m. balandžio 12-tą dieną.

Vien ryžto ir pastangų maža. Darbo sėkmę lemia pinigai. Mums reikia ryšių ir žinių centro su tinkamomis priemonėmis ir patyrusiais darbininkais. Mums reikia didžiosios spaudos puslapių. Mums reikia ryšio ypač su Vakarų Europos vyriausybėmis ir įtakingais asmenimis. Ligi šiol surenkamų lėšų maža. Todėl šiomis nepaprastomis aplinkybėmis reikia ir YPATINGO IŠTEKLIŲ FONDO, kaip kad juos kūrė Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai lemtingais Lietuvos istorijos tarpsniais. Šiam fondui reikia mažiausiai šimto tūkstančių dolerių ir juos sutelkti nėra sunku. Ypatingasis fondas bus jungtinis ir veiks veiksmų konferencijos sutartu būdu.

Jau dabar siųskite savo aukas, atitinkančias reikalo svarbą ir dydį YPATINGAM FONDUI Tautos Fondo -- Lithuanian National Foundation, 64-14 56 Road, Maspeth, N.Y. 11378. (Aukos duodamos Lithuanian National Foundation, Inc. atleidžiamos nuo mokesčių).

Eidami iš vien su bendro likimo broliais estais ir latviais, sutelkime visus savo išteklius ir pastangas dabar.

Po trijų mėnesių gali jau būti per vėlu.

Neapvilkite savo pavergtų brolių!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE NUBAŽNYTINAMOS BAŽNYČIOS

Vasario pabaigoje Maskva atvežė į New Yorką savo 'bažnytinkų' grupę. Tai buvo įvairių krikščioniškųjų tikėjimų rūpestingai parinkti dvasininkai. Jų tarpe prelatas Česlovas Krivaitis, kuris pasak sovietų, vadovauja Vilniaus arkivyskupijai. Ateistinė sovietų valstybė visais būdais naikina savo teritorijoje bet kurią religiją. Veikia keli milijonai antireliginių propagandistų, spaudžiami milijoninių tiražų antireliginiai leidiniai. Specialūs "Religijų reikalams igaliojiniai" seka, šnipinėja ir persekioja religinį gyvenimą, suaugusius, vaikus ir dvasiškius. Ir, štai, į laisvąjį užsienį parengia ir atveža... dvidešimties dvasininkų būrelį! Kas gi čia patikės sovietiniam sukčiavimui ir gerai ateistinės valstybės norais?

Triukas įeina į grubios, silpnai maskuotos propagandos sritį. Norima įrodyti, kad Sovietų valstybėje religija turi laisvę ją praktikuoti. Norima įrodyti, kad melagingoji sovietinė konstitucija, prižadėjusi savo pavaldiniams sažinės laisvę, tikrai užlaikoma, tikrai kitaip manančiųjų nepersekioja.

Pirmieji amerikiečių žurnalistų pokalbiai su atvežtais dvasiškiais sukėlė aibes abejonių, nepasitikėjimo ir prasilenkimų su faktais. Atvežtieji dvasiškiai, daugumoje, visiškai nežinomi užsieniui. Kas jie tokie? Gal būt enkavedistai, aprenęti dvasiškių rūbais? Gal būt nesąžiningi oportunistai, sutikę su bet kuriais "Religijų reikalams igaliojinių" reikalavimais? Gal būt valstybinio teroro aukos? Visų atvežtųjų, kaip kokiai parodai eksponatai, dvasiškių atsakymai yra tikras prosovietinis unisonas: Sovietų Sąjungoje yra tikra religijų išpažinimo ir praktikos laisvė. Šitokį melą skelbdami sovietiniai dvasiškiai propaguoja gulagų viešpatiją, talkina krikščionių persekiojimams, didžiai padeda antireliginių agitatorių pulkams ir iš naujo nukryžiuoja Kristų.

Tai jų moralinės atsakomybės absoliutus nuosmūkis. Kada nors šitokios rūšies degeneracija paaiškės, išsiaiškės, bus pasmerkta. Dabar gi mes matome Lietuvoje faktus, kurių negali

nuginčyti netiktai vienui vienas prelatas Č. Krivaitis, bet ir tūkstančiai tokių krivaičių, jeigu tokius į Ameriką atgabentų visos Sovietijos suburti "religijų reikalams igaliojiniai".

Ateistinis muziejus Vilniuje įsteigtas lietuvių tautos religinėje šventovėje, desakruotoje Šv. Kazimiero bažnyčioje! Jeigu ateistinei valdžiai reikėjo tokį muziejų steigti, kodėl tam reikalui nebuvo pastatytas namas? Kaune, Prisikėlimo bažnyčioje, dvasinės seminarijos bažnyčioje, kitose bažnyčiose, įrengti prekių sandėliai? Daugelyje bažnyčių įrengtos šokių salės. Klaipėdos bažnyčia, pats vėliausias tikinčiųjų pasiaukojimas: patys pastatė, iš jų atimta, brutaliai varpinę sugriovus. Ar tai vis religinė laisvė?

Šiomis dienomis, prelatui Č. Krivaičiui skrendant Amerikon, gauta žinia, kad Visų Šventųjų bažnyčia Vilniuje (Rūdnikų gatvėje) paversta "Valstybinio dailės muziejaus liaudies meno ekspozicija". Tai Vilniaus katedros desakracijos pakartojimas.

Ir, štai, V. Kapsuko universiteto rektorius Jonas Kubilius džiaugiasi (Kultūros barai, nr. 12), kad Vilniuje steigiamas antras ateistinis muziejus. Švento Jono bažnyčia tampa "pažangios mokslinės minties" muziejumi. Toje pat bažnyčioje, "mokslinių, ateistinių" studentų akistatoje vyks ir muzikinių kolektyvų koncertai. Ir kodėl šitokiam reikalui nestato namo, bet, išmetę iš Švento Jono religines relikvijas, neša į išniekintą bažnyčią "mokslinio ateizmo" relikvijas?

Viskas tai dėlto, kad bolševikai bolševizmą pavertė savo religija.

Dvidešimties sovietinių dvasininkų gastrolės Amerikoje yra pasigailėjimo vertas pigios propagandos triukas. Nereikia ir stebėtis, kad visi šie "religinę laisvę Sovietijoje" liudijantieji popai ir archieriejai, labai stropiai enkavedistų saugojami, kad kuriam nors, gink Die, Dievas neatsiųstų galvon sumanymo pabėgti iš sovietinės religinės 'laisvės' į kapitalistinę 'ne-laisvę'.

PREKYBA MAŽOMIS TAUTOMIS

Gyvename laikus, kai socialiniam gyvenime bendrasis moralinis autoritetas pradėjo mažėti mūsų gyvenamoje aplinkoje, šiuo atveju JAV-se, kurių žemėje gyvendami ir mes esame jų žmonių dalis, todėl ir jų visuomenė plintančios negerovės paliečia tiesioginiai ir mus. Neprašė į mūsų tarpą neįsiskverbusi ir paskutinioji šio krašto yda -- pasipriešinimas bet kokiam autoritetui, niekinimas organizacijoms vadovaujančių asmenų ir jų veiklos pastangų, o taip pat ir pačių organizacijų bandant kitą nuvertinti, o savo išskelti, įrodinėjant, kad mūsų veikla nereikšminga lietuvišku požiūriu, o dar labiau tarptautinėje situacijoje. Ši yda išgalėjo mūsų tarpe kaip niekuomet iki šiol.

Tačiau, kaip nėra žemėje neklaidingo žmogaus, taip neišvengia klaidų, ginčų, teisingos ir neteisingos kritikos ir tų žmonių vadovaujamos institucijos bei organizacijos, kas šiuo metu madinga vadinti vienybės stoka.

Kiekviena institucija ir organizacija turi visą eilę savo užsibrėžtų ir įstatuose įrašytų skirtingų tikslų bei uždavinių, kurių vienas iš pagrindinių ir visoms organizacijoms bendras yra kova už Lietuvos išlaisvinimą ir, kiek liečia šį klausimą, mes visuomet liekame vieningi, pasibardami, pasiginčydami tikrai dėl tos kovos metodų. Tų organizacijų ginčų pasėkoje ne vienas tautietis kartais numoja ranka ir išnyksta iš visuomeninio gyvenimo. Bet, nelaimė suartina žmones, sako lietuviška patarlė. Taip atsitinka ir mūsų išsivijus lietuvių pasaulyje.

Tą ypač įsitikinom prieš keturis metus Simo Kudirkos tragedijos atveju, kai tas įvykis staiga ir spontaniškai išjudino mūsų bepradedančias silpnėti gretas net ir tokių, kurie nieku nebesidomėjo, nebeįsijungė nei kultūriniam nei politiniam mūsų tautos gyvenimui. Tas Kudirkos įvykis išjudino ir vėl sujungė mus visus bendrai kovai gelbėti jo gyvybę ir reikalauti Lietuvai laisvės. Vieningo, greito ir kantraus mūsų veikimo informuoti pasaulio opiniją ir valdžios pareigūnus dėka, šiandien Šimą matome laisvą ir laimingą.

Tai akivaizdžiai rodo, kad mūsų protestai, memorandumai, informacinė literatūra, diplomatinė ir net kul-

tūrinė veikla veikia politiką vedančius asmenis. Dabar vėl staiga pasirodė kolumnisto Bill Anderson Chicago Tribune, kovo 15 ir 18 d. mums labai skaudi žinia apie H. Kissingerio vadovaujamo Valstybės Departamento ir Krašto Saugumo Tarybos rengiamą samokslą legalizuoti Pabaltijo kraštų aneksiją. Toji žinia verčia mus vėl nuoširdžiai ir vieningai suglaudinti gretas ir kiekvienam lietuviui įmanomu būdu atiduoti savo įnašą, auką, talkinti mūsų veiksniams idant būtų sustabdyta didžiųjų valstybių prekyba mažomis tautomis, prekyba ne tik žemėmis, bet ir žmonėmis.

Ką aš galiu atlikti, ne vienas pagalvos, juk tam yra mūsų institucijos, išrinktos organizacijų vadovybės, tai jų rūpestis. Bet nepamiškime, kad visos vadovybės tiek tegali nuveikti, kiek jų visi nariai talkina, šiuo atveju reikia nedaug, tik minimalaus organizacinių, tautiškų pareigų atlikimo, daugiau ryžto ir išvermės, kad nesekmė nevestų į nusi-vylimą, o dar labiau skatintų užsispyrimą dirbti, kad prieš rengiama kliūtis nepasiektų savo tikslo. Tai gi ir ši kartą, kaip ir praeityje, iš kiekvieno lietuvių, tuo labiau priklausančio organizacijoms nario reikia tik truputį pastangų neatidėliojant siusti telegramas, laiškus veikiant šio krašto atsakingų pareigūnų nuomonę, jog visos tautos turi teisę į laisvę ir nepriklausomybę. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga jau pasiuntė padėką JAV prezidentui Fordui už jo vedamą Pabaltijo kraštų atžvilgiu teisingą politiką, pagrįstą teisės ir teisingumo pagrindu; Chicago Tribune kolumnistui už dėmesį Pabaltijo kraštams ir savo apylinkių senatoriams ir kongresmanams prašant, kad jie paremtų mūsų siekimus Lietuvai laisvės, balsuodami už E. Derwinskio rezoliuciją House Concurrent Resolution 165, kurioje reikalaujama nepripažinti Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Kviečiame kiekvieną narį neatidėliojant atlikti tą pareigą. Nuo kiekvieno iš mūsų daug priklausys šio klausimo sprendimas Europos Saugumo konferencijoje po trijų mėnesių.

Emilija Čekienė,
ALTS-gos Pirmininkė.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

TIK 8 MĖNESLAI LIGI III PL JAUNIMO KONGRESO!

LIETUVI, KONGRESO PASISEKIMAS TAVO RANKOSE!

PLJK FINANSŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Š. m. Kovo m. 31 d. V. Zelinoje įvyko Finansų Komisijos susirinkimas, į kuri buvo specialiai pakviesti visų S. Paulo liet. organizacijų pirmininkai, Kongreso komiteto ir valdybos nariai.

Finansų komisijos pirmininkas P. Pijus Ragažinskas kreipėsi į susirinkusius pagrindiniu klausimu, kuris vis dar lieka neaiškus – Kas rengia Tretįjį Pas. Lietuvių Jaunimo Kongresą?

Kun. J. Šeškevičius paaiškina: – Kongresą rengia Pas. Lietuvių Jaunimo Sąjunga ir visos kitos organizacijos jai talkina.

Kongreso rengimo valdybos pirmininkas Brazilijoje Arūnas Steponaitis paaiškina, kad Brazilijoje Kongresą rengia visos organizacijos ir vadovauja, geriau sakant, darbus koordinuoja valdyba. (Į šią valdybą, Pas. Liet. Jaunimo Sąjungos pirmininkas kun. Antanas Saulaitis pakvietė Arūną Steponaitį, Gražvydą Bačelį, Algirdą Idiką, Joną Tatarūną ir Haliną Mošinskienę. H.M.)

Kadangi Valdybos veikimas iki šiol nėra aktyviai pasireiškęs, tai Norbertas Stasiulionis siūlo, kad visos organizacijos turi dirbti kartu Kongreso rengime ir tuo pačiu neša atsakomybę Kongreso įvykdyme ir jo pasisekime.

Kilus diskusijoms, Gražvydas Bačelis pasiūlė Valdybai dar kartą susirinkti su pirm. Antanu Saulaičiu, išsiaiškinti visus neaiškumus ir, jei yra reikalinga, Valdybą papildyti, kviečiant FORMALIAI organizacijų pirmininkus.

(Valdyba jau yra turėjusi keletą posėdžių, o nuo vasario mėn. pradžios renkasi reguliariai kas dvi savaitės pirmadieniais, drauge su visų komisijų atstovais, kur patiekiami yra pranešimai ką kuri komisija yra nuveikusi. Valdybos pirmininkas yra inž. Arūnas Steponaitis. Posėdžiai vyksta Jaunimo Namuose V. Zelinoje 8 val. vakaro. H.M.)

Išsiaiškinus opiausį klausimą, Fin. Komisijos pirmininkas pakvietė visas organizacijas dalyvauti Kongreso lėšų telkimo vajuje ir paruošti įvairių parengimų kalendorių.

Pirmasis parengimas, tai Finansų Komisijos rengiamą VAKARIENĖ, kuri įvyks balandžio m. 12 d. 20 val. B. Lietuvių Sąjungos rūmuose Mokoje, rua Lituanía, 67. lėjimas 60 kruz. vienam asmeniui.

Inž. Alfonsas Petraitis pranešė, kad literatūrinis būrelis suruoš Kongreso naudai birželio m. pabaigoje "Jonines" su menine programa, ir spalio m. kitą dieną pasirodymą.

Inž. G. Bačelis pranešė, kad Liet. Inžinierių Sąjunga PLIAS irgi prisidės ir piniginiai parems Kongreso darbus.

V. Anastacio būrelis numato 1000, 00 kruz. o gal ir daugiau paaukoti. Brazilijos Liet. Bendruomenė numato liepos m. koncertą kurio programą atliks iš Klevelando atvykęs Vyrų Oktetas, vadovaujamas Rito Babicko.

Kat. Moterų Dr-ja paruoš vienerius viešus pietus.

B. Lietuvių Sąjunga – Alianča suruoš bazarą, į kuri jau dabar kviečiama savo aukomis prisidėti kas kuo galės.

L.K. Bendruomenės Choras numato paruošti keletą viešų koncertų su idomią programa.

Vyrų Brolija suruošusi Šv. Juozapo šventę V. Zelinoje, gautą pelną paskyrė Kongreso naudai.

Kun. P. Daugintis pasiūlė, kad "Tūkstantinis vajuje" būtų pravesas paskiromis grupelėmis finansų komisijos žinioje. Bus lankomos pavienės šeimos.

Pirmieji tokias grupeles sudarys Kun. Juozas Šeškevičius, kun. P. Daugintis ir programų komisijos - jaunimo, Vilma Šimonytė.

Susirinkimo pabaigoje prel. P. Ragažinskas - pirmininkas, padėkojo visiems už atsilankymą ir bendradarbiavimą Kongreso lėšų telkime.

Susirinkime dalyvavo: p. Masienė, Vilma Šimonytė, R. Saldys, Vincas Tubelis, Kun. J. Šeškevičius, Gražvydas Bačelis, kun. P. Daugintis, kun. Pr. Gavėnas, Alf. Petraitis, Viktoras Tatarūnas, Angelika Trubienė, Arūnas Steponaitis, Norbertas Stasiulionis, prel. P. Ragažinskas, Jonas Tatarūnas, Halina Mošinskienė.

Visi apgailestavo, kad nebuvo kun. Antano Saulaičio, kuris tuo metu buvo Urugvajuje.

PLJK Finansų Komisijos Brazilijoje sekretorė H. Mošinskienė

P.S. Kviečiant organizacijų pirmininkus buvau klaidingai painformuota ir Liet. Kat. Bendruomenės Choro pirmininką p. Petrą Šimonį nuoširdžiai atsiprašau. Tikiuosi, kad p. Šimonis neatmes Finansų komisijos prašymo prisidėti prie Kongreso rengimo darbu, kaip garbingas viso lietuviško veikimo mecenatas S. Paulyje.

Su Pagarba
Halina Mošinskienė

Pirmyn į kovą už tėvynę.
Už brangią žemę Lietuvos!
Garbė tėvams, kurie ją gynė.
Ir kas už ateitį kovos!

Malronis

BRAZILIJOS KRAŠTO FINANSŲ KOMISIJOS

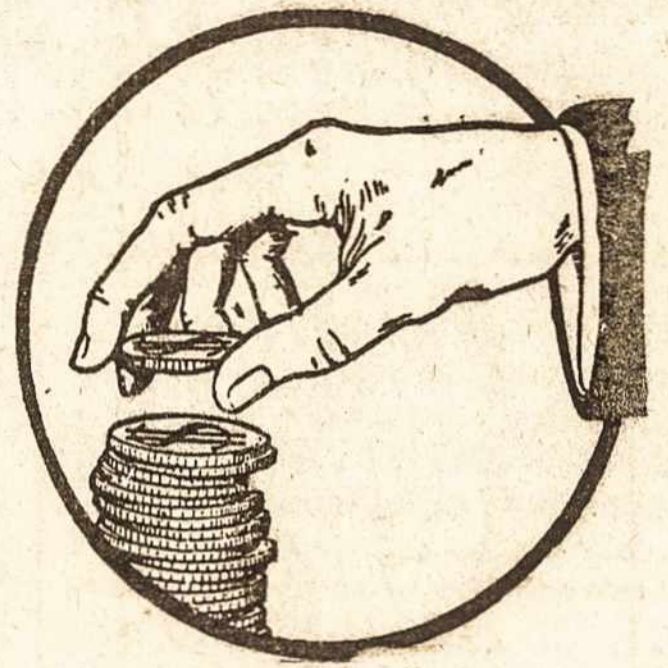
svarbiausieji telefonai:

pirm. prel. P. Ragažinskas -
Tel. 274-2295

ižd. Jonas Tatarūnas - tel. 63-7344

ižd. Vincas Banys - tel. 274-0677

sekr. Halina Mošinskienė telef.
65-0907.

Atstovų rinkimas į Kongresą

JAV LJS Valdybos atsišaukimas:

IEŠKOME NEEILINIŲ ŽMONIŲ!

MUS KVICIA PIETŲ AMERIKA

Sujudėjo Pietų Amerikos lietuviai. Jie pasiryžo pirmą kartą savo kraštoje suruošti PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ. Jis prasidės Argentinoje 1975 m. gruodžio 20 d., paskum bus tęsiamas Urugvajuje ir baigsis Brazilijoje 1976 m. sausio 6 d. Jaunimo kongresą organizuoja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, o globoja Pasaulio lietuvių bendruomenė.

KODĖL MUMS REIKIA ATSTOVŲ?

Į Pietų Ameriką yra kviečiami vykti visi, ypačiai jaunimas. Tam tikslui organizuojama didelė ekskursija. Bet kongresas nebus tik didelė, graži manifestacija. Anaiptol. Pietų Amerikos jaunimas laukia ir tokių savo bendraamžių, kurie praturtins juos savo veiklos patirtimi, kurie stiprins su jais ryšius, kurie sės kartu su jais prie vieno bendro stalo spręsti tolimesnius bendros jaunimo veiklos reikalus. Taigi reikia, kad į Pietų

TŪKSTANTINIS VAJUS

Šios savaitės nauji mecenatai-rėmėjai:

16. Contaget-Vivenda
Pasižadėjo 1.000,00 lnešė 1.000,00

17. Jurgis Sliesoraitis
Pasižadėjo 1.000,00 lnešė 1.000,00

18. Youssef Method
Pasižadėjo 1.000,00 lnešė 500,00

LIETUVI, prisidėk prie tūkstantinio vajuje. Tėvynėje už tautos laisvę mūsų broliai rizikuoja laisve ir gyvybe. Mes bent pinigine auka paremkime lietuvių išlaikymą. Remkime III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą.

Jo pasisekimas yra tavo rankose.

FINANSŲ KOMISIJA

Ameriką važiuotų ir tie, kurie yra patys pajėgiausi mūsų tarpe.

GRAN RIFA DE LA COLECTIVIDAD LITUANA DE ROSARIO

(A beneficio del Congreso Mundial de la Juventud Litwana)

Nº

616

IMPOSTERGABLE

VALOR DE LA BOLETA
\$ 10.-

PREMIOS

1 - Ventilador de pie.	6 - Afeitadora eléctrica Philips.
2 - Cubiertas para 6 personas.	7 - Juego de platos, 25 piezas.
3 - Licuadora.	8 - Reloj eléctrico.
4 - Radio portátil.	9 - Plancha eléctrica.
5 - Olla a presión de 4 litros.	10 - Juego de café para 12 pers.

A sortearse por la Lotería Nacional, en la tercera jugada del mes de Mayo de 1975. La entrega de premios se efectuará en el domicilio de Juan Papeckys, Maipú 3673, Rosario.

Rosario Lietuvių B-nės valdyba ruošia loterija-rifa, kurios pelnas bus skiriamas vien tik III PLJ Kongreso naudai. Loterijoje yra 10 įvairių premijų, kurios surašytos ant paties bilieta. Vieną tokį bilietą valdyba maloniai prisiuntė ir MŪSŲ LIETUVOS redakcijai. "kaipo dovana dėl pamėginimo laimės". Už ką nuoširdžiai dėkojam. Ir linkim geriausios sėkmės.

TIESA IR GYVENIMAS

PASIKALBĖJIMAS SU KUN. KIJASKU

Balandžio 20-toji:

PASAULINĖ
MALDU
DIENA
UŽ PAŠAUKIMUS

Pasiųsk, Viešpatie,
daugiau darbininkų
į savo Pjūtį!

Ir sužadink daugiau pašaukimų
mūsų Tėvynei Lietuvai
taip pat
ir išeivių tarpe!

*****

ZURNALAS "LAISKAI LIETUVIAMS" sidabrinę sukaktį paminėjo Čikagos Jaunimo Centre red. kun. J. Vaišnio, SJ, įvadiniu žodžiu, išryškinusiu rūtos šakelę nešančio balandžio simbolį. Kadaisė toks balandis atnešė Nojui žinią apie potvynio pabaigą, o "LL" balandis, skrisdamas į lietuviškas šeimas, taip pat liudija raudonojo potvynio neamžinas dienas. Padėkojęs visiems rėmėjams, red. kun. J. Vaišnys, SJ, scenon iškvietė redakcinio kolektyvo narius

1. Kas naujo ar įdomaus lietuvių pastoracijoje ar lietuvių veikloje Europoje ir Š. Amerikoje?

Plati ir labai šakota yra lietuvių veikla minėtuose kontinentuose, ypač Šiaurės Amerikoje. Tautinį bei religinį lietuvių tautos gyvenimą atkurti be tėvynės yra gana sunku, nors ir gyvename laisvuose kraštuose. Čikagos lietuviai, pav. gali gėrėtis kas metai statomais Čikagos Lietuvių Operos spektakliais, kas mėnesį ruošiamomis lietuvių menininkų parodomis, koncertais, teatro festivaliais. Ruošiami mokslo ir kūrybos simpoziumai, kultūros kongresai, dainų ir tautinių šokių šventės. Jaunimas gausiai dalyvauja metų bėgyje lituanistinėse mokyklose, vasaromis stovyklose, Kalėdų ar kitų atostogų metu gerai paruoštuose kursuose.

Salygos ir galimybės ne visur vienodos. Daug kur, veikėjams esant išradinigiems ir kūrybingiems, ir pati veikla suranda įdomių ir patrauklių bruožų. Mes, pavyzdžiui, Clevelande po lietuviškų mišių rengiame kas sekmadienį vadinamas kavutes. Mintis, paskatinusi tokias kavutes ruošti: lietuviai gyvena gana išsibarstę; atvykę į lietuviškas pamaldas, jie nori susitikti vienas su kitu, pasidalinti išpūdžiais, tartis veiklos klausimais; žiemos metu šventoriuje šalta, nepatogu ilgai stovėti; kavutė vyksta parapijos salėje (kuri tik pasipuošė lietuviškų raštų mozaikomis), susidaro jauki nuotaka, puiki proga susitikti pažįstamus ir naujai susipažinti su nepažįstamais; ten pat atsiradę lietuviškų knygų, žurnalų

— D. Brazytę - Bindokiene, N. Jankutę - Užubaliene, M. Eivaitę, A. Grikaitį, A. Kurauską, V. Kasniūną, kun. A. Kežį, SJ, buvusį red. kun. K. Trimaką, SJ, administratorius — A. Likanderienę ir brolių P. Kleinotą, SJ. Jiems visiems prisegta po gėlę. Tradicinio straipsnių konkurso vertintojų komisijos sekretorė D. Bindokiene perskaitė protokolą, pranešantį, kad šį kartą konkursui buvo gauta 13 straipsnių ir kad paskirtos tik trys II premijos po \$50 — Ninai Gailiū-

bei plokštelių kioskas. Kavutės patinka ir suaugusiems ir jauniems. Atvykusiems svečiams puiki proga susitikti Clevelando lietuvius. Tokios kavutės pasidarė tarsi lietuviškos krikščioniškos agapės, pratešimas liturginio šventimo.

Penktadienio vakarais Čikagoje Jaunimo Centre vyksta kultūrinės vakarinės. Atmosfera neformali: žmonės sėdi prie staliukų; kava, pyragėlis; po ilgu savaitės darbų valandų žmonės atsigauja besišnekučiuodami; vakaro programoje

nienei, Marijai Eivaitėi ir Nijolei Gražulienei. Premijų mecenatai: Ona ir Vincas Kuliešiai — \$100, St. Rudokienė — \$50. Premijuotųjų vardu padėkos žodį tarė N. Gražulienė. Žurnalo reikšmę nušvietė redakcinio kolektyvo narė N. Jankutė - Užubaliene. Koncertinėje vakaro dalyje buvo Gudauskienės, Simkaus dainų, Bizet, Mocarto operų arijų ir duetų programa. Atliko solistai — Nerija Linkevičiūtė, mezzo-sopranas, ir Bernardas Prapuolenis, baritonas, su pianisto Manigirdo Motekaičio palyda. Sukatvininka žurnalą bei jo darbuotojus

gali būti poeto Kazio Bradūno pašnekesys apie M.K. Čiurlionį, šio menininko paveikslai per skaidres šviečią ant ekrano ir jo muzikos garsai sklindą iš plokštelių. Įvairios kitos programos: dailininkės Tamošaitienės audinių menas, lietuvių liaudies instrumentų muzika, naujai pasirodžiusių knygų pristatymas ir t.t.

2. Pasaulinėje spaudoje buvo daug rašyta apie jėzuitų suvažiavimą 1974 gruodžio 1 — 1975 kovo 6 Romoje. Kokie pagrindiniai šios 32 Generalinės Kongregacijos laimėjimai, nuosprendžiai?

Suvažiavimo dalyviai, jausdami šių laikų Bažnyčios ir žmonijos didžiuosius rūpesčius bei reikalus, bandė rasti atsakymą, kaip įvairiuose kraštuose besidarbuoją jėzuitai gali prisidėti prie pozityvaus jų sprendimo. Tai reiškė, kad suvažiavimas svarstė, kaip įstatyti Jėzaus Draugijos tiek vidinį jos narių gyvenimą, tiek ir jos apaštalavimą į šių laikų rėmus. Visa tai buvo daroma, kad Jėzaus Draugija geriau pasitarnautų Bažnyčiai ir šiuo modernių laikų žmonijai. Su ja miestim buvo nustatomas jaunųjų jėzuitų paruošimas, neturto įžado praktika šių dienų pasaulyje. Svarstant jėzuitų apaštalavimą, pirmon vieton iškilio teisingumo ir tikėjimo klausimai. Visuose savo darbuose jėzuitai ieškos kelių, kaip spręsti šių klausimų išsiskakojusias problemas: neturto, žmogaus paniekintų teisių, ateizmo ir panašias problemas. Suvažiavimas savo darbus atliko. Nutarimai šiuo metu šv. Tėvo rankose. Jam patvirtinus, jie bus svarstomi atskiruose kraštuose ir provincijose, ieškoma pritaikymo kiekvienoje vietovėje. Tai reikia laikyti antur labai svarbiu momentu šio jėzuitų suvažiavimo: kaip visi jėzuitai dalyvavo šios Generalinės Kongregacijos paruošime, taip turės dalyvauti ir jos nutarimu sukonkretinime bei vykdyme.

3. Ar kurie iš nutarimų liečia ir lietuvių jėzuitų veiklą, gyvenimą ir darbus?

Visi nutarimai vienokiu ar kitokiu (tasa 10 nel)

sveikino: Ateitininkų Federacijos pirm. dr. P. Kisielius, buvęs "LL" red. kun. dr. K. Trimakas, SJ, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos vardu — A. Pužauskas ir svečias iš Čilės prof. dr. J. Kakarieka. Oficialioji dalis užbaigta "Ilgiausių metų" sugiedojimu.

Žurnalo Laiškai Lietuviams redakcinis kolektyvas: A. Likanderienė, rašyt. N. Jankutė-Užubaliene, dail. A. Kurauskas, foto menininkas A. Giedraitis. Stovi: red. kun. J. Vaišnys, M. Eivaitė ir Vyta. Kasniūnas.

VAIKŲ PIEŠINIŲ PARODA

Vaikų laikraštis "Eglutė" yra jubilijantė. Norima dar priminti ir pabrėžti, kad su Švietimo Tarybos žinia ir pritarimu, "Eglutės" 25 metų jubiliejaus proga. Putnamų seselių rėmėjai Chicagoje organizuoja vaikų piešinių ir tapybos parodą spalio 17-26 d.d. Čiurlionio galerijoje.

Norintieji iš Brazilijos siųsti piešinius Eglutės parodai juos gali įteikti ML redakcijai iki rugsėjo 15 d.

Mažieji Eglutės skaitytojai Šarūnas ir Vilija Abromaičiai Putname su sesele Terese Lukoševičiute.

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE

LITUANA

Rua das Giestas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723. 274-0934

Vašingtone (7729 Brookville Road, CHEVY CHASE, Maryland 20015, USA) susitvėrusi "Pasaulio Lietuvių Jaunimo Trečiojo Kongreso Informacijos Tarnyba" leidžia biuletinį KONGRESO INFORMACIJA, kuriame, tarp kita ko, informuoja:

ANKETA APIE KONGRESA

Jau prieš kurį laiką Jaunimo kongreso organizatoriai Pietų Amerikoje paprašė Šiaurės Amerikos jaunimo pateikti savo siūlymus bei pageidavimus dėl Jaunimo trečiojo kongreso programos. Prieš metų pabaigoje Ročesterio mieste įvykęs Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo antrasis suvažiavimas buvo puiki proga patirti Šiaurės Amerikos jaunimo nuomones, nusistatymus bei pageidavimus. Tam reikalui paruošta speciali anketa, kurią suvažiavimo dalyviai išpildė besibaigiant keturių dienų suvažiavimo programai Jaunimo kongreso temomis.

Iš registracijos anketų paaiškėjo, jog suvažiavimui užsiregistravo 71 dalyvis, tarp 16 ir 27 m. amžiaus. Daugiausia dalyvavo 20 m. amžiaus jaunimas (15) ir nemažas skaičius buvo 21-22 m. amžiaus. Daugiausia dalyvavo 20 m. amžiaus jaunimo. Beveik pusė užsiregistravusių dalyvavę praeitais metais įvykusiame Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo pirmame suvažiavime Klyvlande, šiek tiek dalyvavę ir Jaunimo antrame Kongrese 1972 m. Šiaurės Amerikoje. Iš JAV dalyvavo 48 o iš Kanados - 21. Atsakydami į klausimą "ar ketinate dalyvauti III PLJK Pietų Amerikoje?" 32 atsakė taip, 9 - ne, ir 20 pareiškė gal dalyvausią. Beveik visi suvažiavimo dalyvių save laiko Lietuvių bendruomenės nariais, ir maždaug pusę jų prenumuoja "Pasaulio lietuvių".

- Janute, aš tiesiog nusiminęs, iš kurių lėšų tau reikės apmokėti didelę sąskaitą brangiose krautuvėse.

- Nesisielok, brangusis, lietuvis krautuvės savininkas pažadėjo duoti tūkstantinę Jaunimo kongreso reikalams.

Specialiai paruošta anketa apie būsimą Kongreso programą atsakė apie du trečdaliai suvažiavimo dalyvių.

Pirmoje anketos dalyje, klausimai sukosi apie Jaunimo trečiojo kongreso stovyklą. Daugumas dalyvių pasisakė už susipažinimo dienas stovykloje, kur laiko būtų skirta informacinėms paskaitoms apie Šiaurės Amerikos, Europos, Australijos ir atskirų Pietų Amerikos kraštų lietuvių jaunimo gyvenimą. Kone vienbalsiai pasisakyta už sporto dieną, tarp kraštų.

JK Stovyklos metu išpuls Kūčios. Suvažiavimo dalyviai pasisakė už specialios programos šiai dienai sudarymą, kur didesnė dalis būtų skirta susipažinimui su lietuvių liaudies Kūčių papročiais bei tradicijomis, o vakare būtų bendras Kūčių stalas ir bernelių mišios. Dalyviai įvertino visą eilę siūlymų kitų dienų programai. Tarp tų už kurias didelė dauguma pasisakė yra tautosakos diena, istorinių ir informacinių filmų festivalis, susipažinimas su Lietuvos dabarties tikrove, dainų vakaras. Suvažiavimo dalyviai pageidavo stovyklos metu ruošti tautinių šokių ir liaudies dainų pamokas, ir naudoti galimai daugiau garso bei vaizdinių priemonių, vietoj formalių paskaitų.

Antra anketos dalis buvo skirta Studijų dienoms. Čia dalyviams buvo duota eilė pasirinkimų kurie nusprendžia Studijų dienų apimtį ir pobūdį. Didelė dauguma anketą užpildžiusių pasisakė už Studijų dienas, kuriose galėtų dalyvauti, atseiti už atviras Studijų dienas. Pasisakyta prieš uždaras Studijų dienas, kuriose galėtų dalyvauti tik Jaunimo kongreso atstovai. Daugumas mano, kad Studijų dienos turėtų būti tarp 3-4 dienų, o atskirai turėtų būti šaukiamas Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas. Jaunimas nori, kad paskaitininkais būtų kviečiami tiek įvairių sričių specialistai, tiek Kongreso atstovai paruošę referatus. Didesnė dalis taipgi pasisakė už pakvietimą kultūrinio kolektyvo iš Lietuvos pasirodymui, nors buvo daug abejojančių dėl tokio kvietimo ir nurodžiusių į Pietų Amerikos politinę padėtį bei pasisakiusių, kad jų dalyvavimas neatitiktų Jaunimo kongreso tikslams.

DIRBKIME KARTU!

TRABALHAMOS JUNTOS!

□□□□□□□□□□

JAUNIMO ĮNAŠAS

□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□

SIAURĖS AMERIKOJE Lietuvių jaunimo trečiasis suvažiavimas įvyks gegužės 17-19 d.d. Londone, Ontario, Kanadoje. Pietų Amerikos, Australijos ir Europos lietuviškas jaunimas taip pat yra pakviestas, ypač Kongreso spaudos bendradarbiai. Iš Vašingtono žada važiuoti visas KITO (Kongreso Informacijos Tarnybos) štabas. Šiame suvažiavime bus proga susipažinti iš arčiau su įvairiais Kongreso rūpesčiais. Iš Brazilijos tiki si važiuoti Algirdas Sliesoraitis.

"ŽURNALISTIKA" yra neseniai išėjęs pirmas žurnalistikos vadovas iševijijoje. Jį redagavo kun. dr. Juozas Prunskis, o paskirais straipsniais prisidėjo apie 30 patyrusių spaudos žmonių.

III PLJK STUDIJŲ DIENŲ PROGRAMOS RUOŠAI nagrinėti vyko susirinkimai 14 val., JAV ir Kanadoje, Toronto mieste, kur turėjau progą išdėstyti mūsų jaunimo mintis apie tai. Gauta daug pasiūlymų, kurie buvo svarstomi kovo mėn. 28-29 d.d., Montevideo mieste, III PLJK komiteto posėdyje, kuriame dalyvavo tėv. A.Saulaitis ir A. Sliesoraitis. Didžiausias darbas teks mums, Brazilijoje, kai turėsime daryti galutinius sprendimus, per mėnesinę Studijų dieną.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ISTORIJOS knygą žadame paruošti, ir išleisti Kongreso metu, minint 50 m. mūsų didžiausios emigracijos sukaktį. Lankydamosi Kanadoje, turėjau progos pasikalbėti su kun. Pr. Gaidamavičiu, vienas iš autorinių "Lithuanians in Canada" knygos, kuris daug įdomių patarimų mums davė; taip pat susisiečiau su prof. Romu Vaštoku, antropologas ruošiantis panašų veikalą; jisai žada mums atsiųsti metodologinės medžiagos, kuri mums duotų daug orientacijos tokiam darbe.

KANADOS ŽMONĖS tiek lietuviškas jaunimas kiek ir senimas, pamatę Brazilijos vaizdų skaidres, susižavėdavo ir rimtai užsinerėdavo atvykti pas mus, per Kongresą, pažinti iš arčiau mūsų tropikų gamtą ir lietuvių gyvenimą...

(bus daug daugiau)

ŽIVILĖ

PARABĖNS A "FINANSŲ KOMISIJA"

Espetacular o jantar de sábado dia 12/04 nos salões da "Sajunga". Comparceram perto de 150 pessoas quando eram esperadas somente por volta de 120. Sucesso Total.

-0-0-0-

Aproveitamos, para cumprimentar o Tatarūnas. O tio Patinhas, não é de brincadeira. É a mola mestra da Comissão de Finanças. Tatarūnas, é por termos pessoas como você trabalhando neste Congresso, que temos a certeza que o Congresso sairá muito bem.

-0-0-0-

O jantar preparado estava uma delicia, muitissimo bem preparado. Imaginem vocês que tinha até „kopūstai". Parabéns às senhoras que cuidaram desta parte.

-0-0-0-

Sabem onde deverá ser o encerramento do Congresso? Pasmem, no Palácio das Convenções no Anhembi. E sabem quem arrumou? A comissão de programas, é claro, que por sinal é a comissão mais quente do Congresso. Isto até prova em contrário. Agradecemos também ao Prelatas Ragažinskas, o presidente da Comissão de Finanças, que de pronto concordou em liberar a verba para se fazer a reserva do local.

-0-0-0-

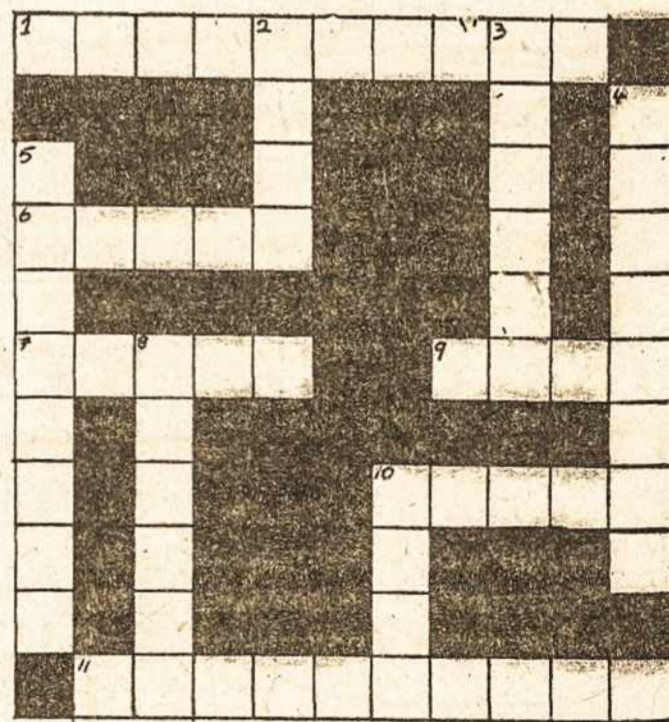
O sonho que eu contei na semana passada está começando a se realizar, sabem por que? O Pio e a Lucija comparceram ao jantar e ainda colaboraram com a Comissão de Finanças. Quem veio junto com eles e está tomando coragem é a Milda, irmã da Lucija, que deverá em breve estar em uma das comissões deste Congresso.

-0-0-0-

Aos descrentes na organização deste Congresso, uma palavrinha a vocês. O lema dos que estão preparando este congresso é mais ou menos este "O homem com IDEAL tem um barco no cofre 9 pusi.

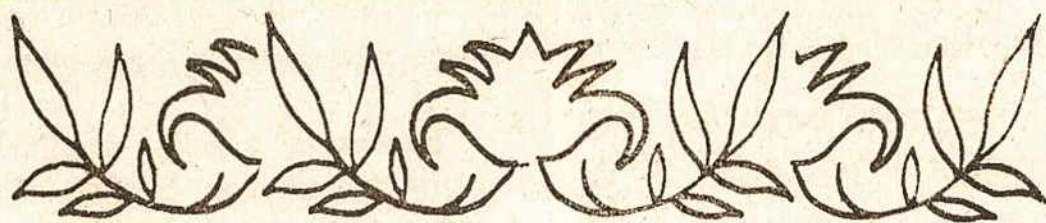
GALVOSUKIIS

Nr. 7

Gulsčiai: 1. Žodinė meno kūryba. 6. Vaikų prižiūrėtoja. 7. Medžiai. 9. Henriko VIII dukterė. 10. Kūno dalis. 11. Pranašauja iš žvaigždžių.

Statmenai: 2. Krūmas. 3. Kerėtoja. 4. Vokietijos miestas. 5. Vadinosi Lietuvos prezidentu. 8. Krituliai. 10. Angliškas spirito saikas.

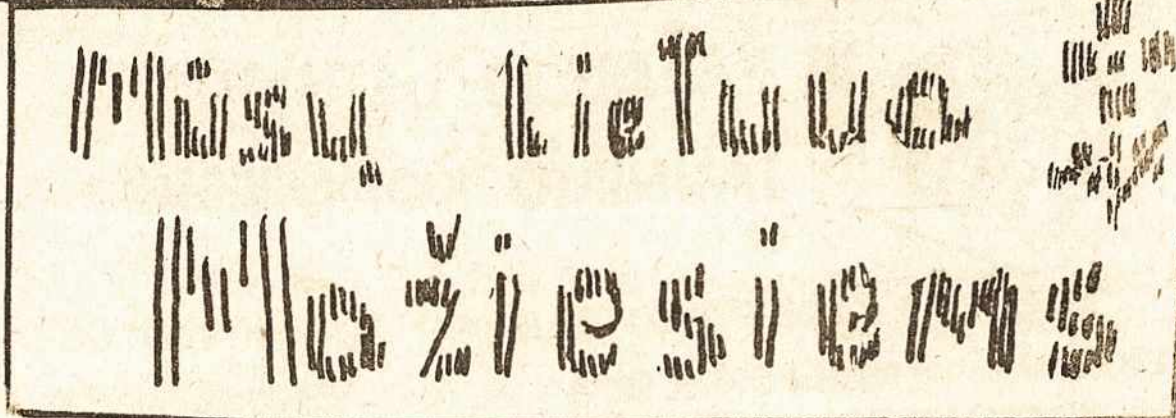

IMINK MĪSLĘ

1. Pakulinis vaikas, taukų sėmėgėlė, aukso kepurėlė.
2. Stūkso, mūkso, keturi patalą kloja, penktas su botagu tvoja.
3. Geležinis grendimaitis, o grikiņis klotimaitis.
4. Tupi kampe tūpestis, visoms mergoms rūpestis.
5. Tiek žiemą, tiek vasarą vis su važiu važinėja.
6. Ievutė kalnuota, lazdelė rainuota.
7. Pilna žemė šukelių.
8. Du lydekaiciai, galvom susidūrę.
9. Ant nosies sėdi, už ausų kojas laiko.

9. Akiniai
8. Suolai pirktos kampe
7. Gyvulinė pėdos
6. Katė
5. Lanarinės
4. Staklės
3. Kepurė ir blynas
2. Karvė gūlasi
1. Zvakė

ATSAKYMAI

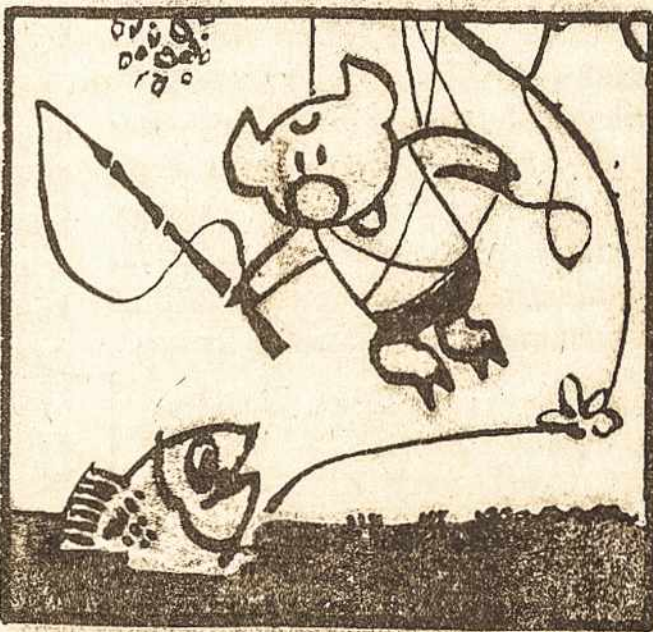
Lydia Dudėnaitė,
Marquette Parko 8 sk. mok.

Mano nuomone, buvo labai įdomu gyventi senovės Lietuvoje. Aš tikrai nežinau, ar aš norėčiau gyventi tose sąlygose.

KĄ AŠ ŽINAU APIE SENOVĖS LIETUVĄ

Lietuvių protėviai kilę iš Indoeuropiečių giminės. Juos vadino aisčiais arba baltais. Lietuvos kraštas senovėje buvo labai gražus. Buvo kalnų, miškų, upelių ir ežerų. Senovės lietuviai gaudavo maisto iš gamtos. Valgydavo visokius gyvulius, bitės nešė jiems medaus. Jie sėjo visokius grūdus. Pavyzdžiui jie augino javus: rugius ir kitus. Lietuviai turėjo tada ir priešų. Jie turėjo kaip nors apsiginti nuo jų. Jie statydavo pilis ant kalnų ir prie vandens, kad lengviau būtų apsiginti. Nuo pilių eidavo požeminiai keliai, vadinamos kūlgrindos. Senovės lietuviai tikėjo į gamtos reiškinius. Jie tikėjo į Perkūną, Dangų ir į kitus. Jie įsivaizdavo Perkūną kaip labai seną žmogų su žila barzda, pikta ir rankoje laikanti strėles. Tos strėlės vaizdavo žaibus. Jie turėjo ir šventovių. Garsiausia šventovė "Romuva". Tose šventovėse būdavo šventoji ugnis, kuri vis degė. Ją prižiūrėjo vaidilutės. Vaidilutės ir vaidilos buvo žmonės, paaukoję savo gyvenimą dievams.

Senovės lietuviai gyvendavo trobose. Viename trobos gale gyvendavo žmonės, o kitame gyvuliai. Viduryje buvo židinytis, prie kurio kas vakarą visa šeima susirinkdavo ir sekdavo pasakas ar kokius darbelius dirbo.

PARŠIUKO ČIUKO NUOTYKIAI
Juozo KASČIŪNO pieš.

Mama numezgė sūnui kepuraitę ir megztinį.
— Jie man per dideli, — pasakė sūnus

— O dabar kaip tiki!
Piešinys iš Dariaus Girėno lit. m.los laikraščio "Lituanica".

IRUTĖ ir KĘSTUTIS

DO BASTYS

LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

Apie mokytojų prieauglį

Prasidedant šiem mokslu metams, New Yorko lituanistinės Maironio mokyklos vedėja turėjo daug vargo, kol surado mokytojus. Taip nutiko, kad, baigiant praeitus mokslu metus, pasitraukė bene 6 mokytojai (dalis jų norėjo baigti pradėtas studijas).

Vedėja telefonu ieškojo ir klausinėjo, kas galėtų ir norėtų mokytojauti. Teko labai daug skambinti ir vargti, kol galų gale surado reikiamus mokytojus. Mokslu metai prasidėjo tvarkingai, bet mum paliko vieną svarbią problemą — mum trūks ta mokytojų ir kaip jų prisitauginti! Klausimo taip užmesti negalima, nes mokinių mokykloje yra. O kas bus, kad mokinių bus, o mokytojų nebus? Kas bus atsakingas, kad nesirūpino mokytojų paruošimu?

-0-

Atrodo, kad pirmiausia turėtų tai rūpėti Švietimo Tarybai. Bet jos centras yra Chicagoje. Tai sunku jai toli matyti ir atjausti periferijų problemas. Švietimo Taryba daugiau susitelkusi ties Chicago, Detroitu, Clevelandu. Kiti miestai yra palikę grynai savo likimui. Kaip išsiversi, taip bus gerai.

O mum atrodo, kad Švietimo Taryba turėtų klausimą išjudinti. Jeigu jai pačiai per sunku, per toli, tegu kitus įgalioja, tegu įgalioja vietos LB apygardos valdybas, kad reikalą tvarkytų. Jeigu taip jį paliksi, tai ir vėl nuskęs nežinon.

Pirmiausia kaip nors reikia atlikti mokytojų registraciją. Kiekvienoje apylinkėje yra lietuvių, kurie dirba vietos amerikiečių mokyklose. Tai paruošti mokytojai. Jiem būtų nesunku ateiti į lietuvišką mokyklą ir įsijungti į darbą. Maironio mokykloje dirbo pora tokių mokytojų, ir buvo labai geri pedagogai.

— Rašytoja Alė Rūta-Arbienė, Santa Monica, Calif., kviečiama LB Vakarų apygardos valdybos, sutiko sudaryti kultūrinių pašnekesių komisiją viešiem kolektyviniam pašnekesiam lietuviškais klausimais organizuoti. Komisijos pirmininkė kitus narius kviesis iš abiejų LB apylinkių.

Reikėtų suregistruoti ir galinčius mokytojauti. Čia gali būti ir vyresni, dar Europoje baigę pedagogikos mokslus. Bet gali būti ir nebaigę, net nestudijavę pedagogikos. Svarbu, kad norėtų dirbti su mokiniais, kad mylėtų jaunus žmones. Iš tokių išeina visai geri mokytojai.

Antra, — yra jaunuolių, kurie norėtų ateiti mokyklon ir dirbti, bet bijosi, nepasitiki savo žiniom. Tokiem reikėtų organizuoti mokytojų kursus ar kokį seminarą, kur būtų paaiškinti pagrindiniai pedagogikos ar dėstomojo dalyko principai.

Iš tokių kursų ar seminaro pamažu susidarytų jaunimo prieauglis, kuris galėtų dirbti mokykloje. Ir šių kursų organizavimas, žinoma, turi išplaukti iš bendrųjų Švietimo Tarybos reikalų. New Yorke buvo bandyta tokius kursus rengti, bet pasikui jie subyrėjo ir neteko entuziazmo. Jei juos organizuotų Švietimo Taryba ar vietos LB apygardos vadovybė, gal eitųsi geriau ir sklandžiau.

Trečia, — reikia ir šiame pakraštyje rengti mokytojų savaitę. Mokytojų savaitės vyksta Dainavoje. Ten atsilanko tik iš Chicago, Detroito, Clevelando ir kitų apylinkės miestų. Iš rytų maža nukeliauja. Reikia pagreičiai surengti kitą mokytojų savaitę rytuose. Vieta būtų geriausia — Putnamo seselių vienuolynas, kur galėtų suvažiuoti jaunos šeimos su vaikais, praleistų kokią savaitę atostogaudami ir dirbdami tokioje studijų savaitėje. Ir čia būtų galima priauginti mokytojų.

Klausimas yra labai svarbus. Tegu visos vadovybės jį atkelia į pirmąjį darbų planą. Reikia jau dabar dirbti ir organizuoti, kad ateitis būtų šviesesnė.

— Dr. Henrikas Lukaševičius, New Haven, Conn., pirmasis lietuviškojo Vilniaus universiteto teisės mokslų daktaras, žinomas spaudos darbuotojas, ilgametis skautų organizacijos veikėjas, paruošė spaudai naują knygą "Pasaulis, kuriame gyvenau". Knygą leidžia Akademinės skautijos leidykla.

Lietuviai studentai
Tartu universitete

VILNIUS. — Lietuvos Mokslų akademijos darbų paskutiniajam 1973 metų (Nr. 3) sąsiuvinį A. Tyla rašo apie Lietuvos jaunimą, studentus Tartu universitete 1802 — 1918. Tai ilga ir dokumentuota studija. Pradžioje plačiai išryškinamos ano meto politinės bei socialinės sąlygos: vad. feodalizmo žlugimas, baudžiavos panaikinimas, kapitalizmo raida, 1831, 1863, 1905 metų sukilimai ir revoliuciniai judėjimai. Studentai aprašomi tik pagal jų kilimo vietas, luomą ir religiją.

Pirmasis studentas iš Lietuvos buvęs Vegerių miestelio, Šiaulių apskr., Karolis Forkampfas (Karl Vorkampft), įsimatrikuliavęs 1805. Duodamos žinios kiekvienų penkerių metų įstojusių studentų. Iš jų išėjo nemaža mokslininkų. Pirmasis Tartu universiteto auklėtinis Karlas Eichvaldas 1819 Vilniaus universitete apgynęs medicinos mokslų disertaciją, nuo 1827 buvęs Vilniaus universiteto profesorius. Vėlesni žinomi mokslininkai buvę: Petras Avizonis, Jonas Tonkūnas, Vladas Lašas, Vladas Kuzma ir kt. Iš viso per 1802 — 1918 buvę įsimatrikuliavę 1438 studentai. Ilgos lentelės duotos pagal luomus: po 30% bajorų, 26,3% miestiečių, 10,2% valstiečių. Kiti — inteligentinių profesijų vaikai.

SUVAŽIAVIMO DARBAI. VIII. Aštuntasis L.K.M. Akademijos Suvažiavimas 1970 m. rugsėjo mėn. 1-6 d. Toronte, Ont., Prisikėlimo parapijos auditorijoje. Redagavo A. Liūma, S.J. Išleido Lietuvių Katalikų Mokslu Akademija. 1974. Roma. Spaustuvės išlaidos apmokėtos p. Elenos Mickeliūnienės lėšomis. Didelio formato. XVI — 596 psl.

Straipsnių — paskaitų autoriai: Pilnatis posėdžiai — Juozas Girnius, Jonas Aistis; Teologijos sekcija — Andrius Baltinis, Antanas Paplauskas-Ramūnas, Valdemaras M. Cukuras, Pranas Gaida-Gaidamavičius; Filosofijos sekcija — Kęstutis Skrupskelis, Vaidievis A. Mantautas, Juozas L. Navickas, Vincas Vyčinas, Literatūros ir kalbos mokslu sekcija — Antanas Klimas, Alfred Senn. Wil-

liam R. Schmalstieg, Rimvydas Šilbajoris, Antanas Vaičiulaitis. Istorijos mokslu sekcija — Juozas Jakštas, Romas J. Miškinas; Architektūros ir meno sekcija — Alfredas Kulpa-Kulpavičius, Albertas J. Kerelis, Telesforas Valius, Leonas Urbonas. Socialinių mokslu sekcija — Irena K. Lukoševičienė, Antanas Musteikis; Psichologijos mokslu sekcija — Agota Šidlauskaitė, Antanas Paškus; Pedagogikos sekcija — Antanas Paplauskas-Ramūnas, Jonas Gutauskas, Jonas A. Račkauskas, Ginutis Procuta; Teisės, politikos ir ekonomikos sekcija — Stasys A. Bačkis, Jonas Norkaitis; Medicinos sekcija — Vytautas Pavilaniš, Zenonas Danilevičius; Gamtos ir tikslųjų mokslu sekcija — Bronius Povilaitis, Petras Kaladė.

Apie aštuntojo suvažiavimo darbų eigą rašo Jonas Staškevičius. Knygos gale yra asmenvardžių ir vietovardžių rodyklė, sudaryta mons. Klemenso Razmino. Šalia knygos titulinio puslapio įdėtas Akademijos mecenatės Elenos Mickeliūnienės atvaizdas.

Tai vertingas leidinys.

Česlovas Valdemaras Obcarkas — LAIKAI NEŠA ŽMONES. Eilėraščiai. Viršelis ir vinjetės Felikso Ramonio. 1974. Spausdino ir išleido Šaltinis, 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH, Great Britain. 104 psl. Kaina 3 dol.

Autorius, pažįstamas iš periodikos, šiuo savo pirmuoju eilėraščių rinkiniu skaitytojų nepradžiugina. Jo tematika (neramūs horizontai, mėlynieji toliai, linijos naktį, liepsnojančios rožės) rodo jį esant ilgesingą neramuolį. Jo posmai nuoširdūs. Tačiau visam rinkiny sunku tų posmų rasti geresnių už šį pirmąjį, kuris taip pat nėra pavyzdinis nei eiliavimo technika, nei minties reiškimu:

Mano tėvas mylėjo jūrą, bangas ir vėją.

Melsvi vandenys buvo jo gimtieji namai.

O aš vienas ilgai su žuvėdrom kalbėjau,

Ir pakrantėj žaidžiau baltų putų purslais.

Autoriaus klasikiniam eiliavimui labai kenkia skurdūs rimai, kurių jis, atrodo, net nė nebando vengti. Atrodo, kad jam reikėtų atsisakyti nuo klasikinių formos varžtų ir pereiti į laisvą eiliavimą, kurio šiame rinkiny šiek tiek esama.

VERGIJOS KRYŽKELIUOS

(Tąsa iš praeito Nr.)

Stefanija Rūkienė

ŠVENTĖ

BLEZDINGĖLĖ

Miške mes tą šventę kiek kitaip šventėme. Iš vakaro per barakus perėjo sanitarinė komisija ir patikrino švarą. Grindis, stalus ir virtuves rado švariai užlaikomus, nes stovyklos administracija žinojo, kad kasmet tikrinama ir tam jau buvo pasiruošta. Patikrinus ant narų patalynes, rasta nešvaros. Pas visus darbininkus paradavo keršoji gvardija. Sanitarinė komisija lespromchozo direkcijai patarė daugiau rūpintis darbininkais įsakė iškūrenti pirtį ir išdegti patalynes.

Išaušo gruodžio 5 d. rytas. Kaip jau įprasta, pasigirdo keiksmams palydimas kėlimas. Matyti, kad visi nori prakeikti blogą gyvenimą ir kasdieninį vargą. Tikrai, išsikeikus kartais būna lengviau. Seniau žmonės maldoje rasdavo nusiramimą, dabar niekas nesimel-džia ir sieloje atsiranda tuštuma. O j tuštumas turi kas nors skverbtis ir jas užpildyti. Bet komunistai sielos nepripažįsta ir jos neturi, tai toje dviguboje tuštumoje, sadizmas ir keiksmas susuko sau lizdus.

Pusryčiai — ir j darbą. Laužas, sniego mindžiojimas aplink medį, o jo dabar jau turime iki juosmens, ir ilgas piūklo tampymas, kad net devyni prakaitai išmuša ir kojos pradeda drebėti. Dirbome iki popietės.

Vėliau išgirdome komandą, kad darbas baigtas ir leidžiama grįžti į stovyklą.

Visi patenkinti pasileido bėgti į barakus. Vos tik grįžome, tuojau paragino nešti į pirtį patalynes ir išdegti. Atėjo ir mano

eilė. Būrys moterų, nuėjusios pirtin, pirmiausia išdeginome patalynes ir viršutinius drabužius. Tiems išdegus, apatinius pasikeitėme viršutiniais, ir tuos vėl karšton pirtin.

Į barakus grįžome patenkintos, kad nors kelias dienas ramiai pamiegosime.

Visame barake jautėsi pakili nuotaika. Matyti, kad bendruose katiluose buvo skanesnė sriuba, gavo po didesnį gabaliuką mėsos. Tik mes vargšai, Malinovkos tremtiniai, mitome sušalusiomis bulvėmis ir tas pačias turėjome pasivogti.

Kai kas dar virėsi pietus ant krosnelių, kuriuos buvo įkaitusios iki raudonumo ir jose tratėjo pichta. Į krosneles krauna, kas tik netingi, vis daugiau ir daugiau malkų. Taigoje visiems įkyrėjo šaltis, dabar žmonės nori atsigausti ir pasišildyti.

Kol visi baigė deginti keršąsias, jau gero-kai sutemo.

Atėjo raudonojo kampelio propagandistas. Tuojau visus nuramino ir liepė susėsti ant narų. Triukšmui nurimus pradėjo skaityti paskaitą apie konstitucijos dienos reikšmę. Paskaita visada turi būti parašyta ir Rai-komo išcenzūruota ir patvirtinta.

Paskaitini-titucijos įvedimą, jos reikšmę darbininkų ir jos teisingumą ir priminė, kad Sovietų Sąju-goje geriausias darbininkų gyvenimas. Klau-simų nebuvo, nes pavalgūs sušalusiu bulviu ir išdeginus utėles, buvo visiems viskas aiš-ku.

Vyrai kažkur gavo naminio šamarlako nuotakai pakelti. Prasidėjo dainos, čestuškos ir kažoko trypimas. Veltinius jau daug kas pasidžiovė, tai šoko basi, vienmarškiniai, su atsilapojusiais marškiniais, iš po kurių matėsi gauruotos krūtinės. Jokios etikos ir padarumo. Visi norėjo pasilinksminėti, tai ir linksminosi. Vieni dainavo, kiti stengėsi pirmuosius perrėkti, tretį leido tik lauki-nius garsus, kuriuos sunku buvo suprasti. Girdėjosi kažkas panašu į „och, och. u-ū, u-ū.“

Mergos stengėsi parodyti savo buvimą. Jos žvengė, rėkė, klykė ir plėše visa palčia gerkle čestuškas. Vyrai pasigriebę mergas glamžė, kaip mazgotes... Nėra Dievo, nėra ir nuodėmės. Tai jokio auklėjimo neturėjusi ir kultūringesnio gyvenimo nemačiusi mi-nia. Jai nėra apynasrio, kuris pažabotų žemas aistras.

Gerai, kad dar turiu vietą aukštai ant narų ir jaučiuosi tarytum saugiau. Traukiasi į pašalius visi tremtiniai. Taip neseniai ir sapne nesapnavau, kad atsidursiu tokioje laukinėje rusų gaujoje. Skaičiau knygo-se ir mačiau filmuose truputį panašių vaizdų, bet čia viskas viršija.

Visi tremtiniai gyvena tarp tokių žmonių, kurie mums visai svetimi. Turime saugotis ir nerodyti savo nepasitenkinimo, nes tuo-jau gali būti įskustas ir nukentėti.

Badas žingsniuoja su mumis greta. Darbo sąlygos nepakeliamos. Apie atlyginimą ne-klausk, nes nuo jo visi atpratinti. Rusiški keiksmas ir taip jau riebūs, het dabar dar pašlykštinti. Tai tau ir šventė.

ŠVIETIMO TARYBOS RŪPESČIAI IR DARBAI

HENRIKAS RADAUSKAS

K a i m o r u d u o

Šalti laukai ir šulinių vanduo,
Ir horizontuose malūnai moja.
Ateina gelsvas kaip liepsna ruduo,
Ir piemenys liūdnam miške dainuoja.
Keli nuvargę, platūs spinduliai
Ant kelio guli prie geltonos varpos.
Pro tvorą raudonuoja obuoliai,
Ir kriaušė supas kaip auksinis varpas.
O vakare užmigti negaliu.
Matau, kaip skrenda mėnesienoj žqsys,
Ir pilnaties geltonu takeliu
Iš lėto plaukia liūdesys manasis.

Ž i e m o s p r a d ž i a

Vėsas vidudienio violončelė
Klevams per veidus plaukė kaip lietus.
Ramus ruduo nuo žemės atsikėlė,
Atkėlė verkiančius dangaus vartus,
Ir ėmė suktis popierinės rožės
Aplink tą muziką, kuri, —
Kaip moteris, nusilpus nuo hipnozės, —
Pradėjo migti sniego sukury.

Kelinti metai iš eilės LB švie-timo taryba rengia ir globoja mokytojų studijų savaites, ku-riuos vasaromis vyksta jau aš-tuoneri metai. Paskutiniais me-tais buvo įjungtas ir jaunimas, studentai ir moksleiviai. Rug-piūčio 11-18 d. Dainavoje įvyko mokytojų ir jaunimo studijų savaitė. Į stovyklą suvažiavo rekordinis skaičius — 217 sto-vyklautojų, du trečdaliai jaunes-nės kartos mokytojų ir studen-tų, trečdalis — vyresnės kar-tos mokytojų.

Malonu pastebėti ir verta pa-sidžiaugti mūsų jaunimu, kuris stovykloje gyvai reiškesi, akty-viai dalyvavo programose, buvo darbštus, drausmingas ir tvar-kingas.

Prasidėjus mokslo metams švietimo tarybos darbuotojai mokyt. Petras Pupius ir Anta-nas Kareiva rūpestingai atlieka patarnavimus lituanistinėms

mokykloms. Užsakymai yra gauti iš Amerikos, Kanados, Australijos, V. Vokietijos ir Pietų Amerikos lituanistinių mokyklų. Jau šiais mokslo me-tais pagal lituanistinių mokyklų užsakymus spėta išsiųsti 1.508 egz. Lieuvių kalbos praimų, 426 egz. skaitinių, 1.293 egz. į-vairių vadovėlių, 200 egz. Lie-tuvių tautos ir valstybės istori-jos, 120 egz. Geografijos vado-vėlio, 87 egz. Lietuvių kalbos gramatikos, 20 egz. Lietuvos žemėlapiu, kurio iš viso išparduo-ta 124 egz. Šicmis dienomis iš Romos laukiama naujų knygų ir mokslo priemonių siunta.

Kai kurių vadovėlių yra išsi-baigusios laidos, kaip Jonynie-nės "Tėvų Nameliai Brangūs", visi 875 vadovėliai išparduoti. Praėjusiais metais daugiausia buvo užsakomas vadovėlis. Da-bar jau yra atėję 483 egz. už-sakymai iš Amerikos, Kanados,

Australijos, V. Vokietijos ir P. Amerikos lituanistinių mokyk-lų. Švietimo taryba iš Romos užsakė 800 egz. "Tėvų Name-liai Brangūs", kurie greitu laiku bus gauti ir siuntinėjami užsi-sakiusioms mokykloms. Knygų, vadovėlių, žemėlapių ir visais švietimo reikalais kreiptis į An-taną Kareivą (7030 So. Rock-well Ave., Chicago, Ill. telefo-nu PR 6-0588).

Dabartinė LB švietimo tary-ba rūpinasi kultūros švietimo ir lietuvybės išlaikymo reikalais. Stengiasi savo veiklą pastatyti ant tvirtų pagrindų, kad jos už-simoti uždaviniai augtų ir kles-tėtų. Švietimo taryba išvarė gi-lią vagą švietimo srityje, jos tikslas išlaikyti lituanistines mokyklas gyvas, jas aprūpinti mokslo priemonėmis, vadovėliais ir skaitiniais, kuriuos rašo pa-tys mokytojai.

J. Kaunas

MŪSŲ ŽINIOS

TRIJŲ KRAŠTŲ PASITARIMAS

*****

KONGRESO REGISTRACIJA

Visas jaunimas, kuris dalyvaus kongrese, registruosis iš anksto, ypatingai atvykstantieji iš kitų kraštų. Registraciją visam kongresui praves Argentina. Mokestis bus jaunimui du doleriai iki spalio 1, po to penki doleriai. Taip pat bus kviečiama registruotis visuomenė, už 5 dol., kad jų pavardės būtų įtrauktos į JK svečių sąrašą ir gautų JK ženkluką, bei užsirašytų nakvynei, ekskursijoms ir suteiktų kitų žinių.

STUDIJŲ SAVAITĖ ITAICI

Ramutis Idika trumpai apibūdino studijų savaitės tvarką ir temas, kurios buvo prieš 4 mėnesius Brazilijoje paruoštos. Per tą laiką gauta įvairių siūlymų iš Čikagos, Toronto ir kitur, kurie papildė paruoštus planus.

Svarbus klausimas yra asmenys, kurie tas 32 temas pristatys susirinkusiems atstovams iš keliolikos kraštų. Iki šio mėnesio pabaigos visi trys kraštai turi pristatyti, kas iš jų, jaunimo ar suaugusių, galės temas pristatyti arba simpoziumuose dalyvauti.

STOVYKLA PRIE BS. AIRES

Jonas Baltrūnas iš Argentinos, stovyklos komisijos vadovas, pranešė smulkesnių davinų apie stovyklą, kuri ruošiamą, kad galėtų dalyvauti bent 400-500 jaunimo. Yra trys virtuvės ir trys valgyklos, bet teks valgyti dviem grupėm, pamainomis. Programai prašoma, kad visi kraštai atsivežtų filmų ar skaidrių apie savo kraštus ir jų lietuvius, kad būtų galima geriau susipažinti. Kalėdų šventėms visi atsiveš po vieną dovanėlę, kurią Kalėdų senelis įteiks kuriam nors iš kito krašto. Neužilgo kraštai turės pranešti, kurioj sporto šakoj dalyvaus.

KONGRESO LIETUVAITĖ

Iš Brazilijos atėjęs siūlymas buvo priimtas, kad kongreso metu būtų išrinkta Kongreso lietuvaitė — Miss Lituania. Kiekviena šalis rinks kandidatę ir savo atstovę, pagal savo tvarką, o galutiniai rinkimai bus Urugvajuje kongreso metu.

MENO VIENETAI

Susirinkę trijų kraštų atstovai išreiškė norą, kad iš Š. Amerikos atvyktų ir bent du meniniai vienetai, pavyzdžiui, lietuviškas orkestras ir liaudies instrumentų ansamblis. Bet tai pareis ir nuo JAV-se sudaryto komiteto nuosprendžio.

SEKANTIS PASITARIMAS

Nubalsuota, kad sekantis trijų kraštų bendras pasitarimas kviečiamas Buenos Aires gegužės 30 d.

Posėdžiuose dalyvavę turėjo progos iš arčiau pažinti Urugvajaus lietuvius, parapiją, kultūros draugiją, ilgai pasikalbėti su „Ažuolyno“ tautinių šokių grupės nariais. Daug kas dalyvavo ir Velykų ryto Prisikėlimo Mišiose, kurių procesijoje ėjo beveik 30 vaikų tautiniais rūbais.

BRAZILIJOS PRANEŠIMAS

A. Sliesoraitis pasakojo, kad São Paule visų komisijų atstovai susirenka pastoviai kas 15 dienų. Finansų komisija bando surasti 160 šeimų ar asmenų, kurie kongresui paskirtų po 1000 kr., pradėta ir platinti loterija. Sudaryta nauja komisija - programų arba renginių, kuri dirbs kartu su finansų komisija, rūpinsis Naujųjų Metų sutikimu, šokių švente, kongreso uždarymu ir t.t. Brazilijos lietuviai vis daugiau domisi kongresu, į veiklą įsitraukia atitole ar mažiau dalyvaujantys asmenys.

URUGVAJUS

Ansamblis „Ažuolynas“ su vadovu dr. Alfredu Stanevičium ruošiasi tarptautiniam konkursui, kuris įvyks birželio mėnesį. Lietuvių programa, kaip ir kitų, tęsis 20 minučių. Šokėjai renkasi du kart per savaitę, repetuodami Klumpakoj su klumpėmis, ruošia Rugučius, kurie bus šokami su dalgiais ir rugių gubom, o Užgavėnių šokiai su kaukėmis ir kailiniais, kaip seniau Lietuvoje.

Vytauto Dorelio vadovaujamoje kanklių grupėje jau yra 10 kanklių. Kankliuoja du berniukai ir septynios mergaitės, moka jau daug dainų ir giesmių. Savo meną pristatė ir Velykų šventėje kultūros draugijoje balandžio 6 dieną.

„Rintukai“, vaikų ansamblis, turi virš 40 narių. Jiems vadovauja Vytautas Dorelis, o šokių mokina M. Dorelytė. Kovo 25 Rintukai vyko į lietuvių vasarvietę, kur praleido dieną žaisdami.

Dalyvavo Prisikėlimo procesijoje, pa sipuošę tautiniais rūbais. Mergaitės metė gėles papuošton pintinėn prieš Švenčiausiąjį, berniukai skambino varpeliais ir nešė smilkalus. Po to Velykų kiškis jiems davė saldainių ir margučių. Prisikėlimo Mišiose buvo pilna bažnyčia.

ATPIGO KNYGOS

Prieš 400 metų Lietuvoje buvo sekančios knygų kainos: už gerą žirgą galėdavo nusipirkti net keturias knygas, už stiprų jautį gaudavo dvi knygas, o viena knyga kainuodavo tris avis.

Jeigu Mūsų Lietuvos skaitytojai ir neaugina galvijų, gali daug pigiau redakcijoje įsigyti lietuviškas knygas vaikams, jaunimui ir rimtiesiems žmonėms. Dauguma knygų kainuoja apie 20 – 30 kruzeirų, galima pasirinkti poezijos, literatūros, romanų, apysakų, istorinių veikalų, atsiminimų.

Bet, jeigu kuris skaitytojų ir norėtų knygoms išleisti žirgą ar jautį ar aveles, gali per ML redakciją užsisakyti šiuos leidinius:

ENCICLOPĖDIA LITUANICA (Lietuvių enciklopedija anglų kalba), šeši tomai, verti 200 dol. (1500 kr.) už 960 kruzeirų.

MŪSŲ LIETUVA (ilustruotas veikalas apie visas Lietuvos vietas), keturi tomai, verti 100 dol. (800 kr.) už 330 kruzeirų.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 36 iliustruoti tomai, verti 600 dol. (arba 4800 kr.) už 2400 kr.

VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, šeši tomai, verti 480 kr. (arba 60 dol.) už 200 kr.

BYLA (iš 1 psl.)

nams ir senatoriams prašant juos remti House Concurrent Resolution 165.

Margučio radijas, kaip ir anksčiau keliais atvejais, suorganizavo telegramų siuntimo tarnybą. Į šią tarnybą įsijungė L. Bendruomenė ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių centras.

Kovo 19 d. Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Bobelis sukviėtė Liet. organizacijų, spaudos ir radijo atstovus ir painformavo juos apie esamą padėtį, prašant tą klasiuimą iškelti pakiajai lietuvių, kviečiant kiekvieną lietuvi dalyvauti šioje akcijoje.

Susirinkime išryškėjo tokia padėties samprata:

a) Washingtono politiniuose sluoksniuose yra du frontai. Mūsų, lietuvių ir kt. pabaltiečių bei jų draugų aktyvus parėmimas Prezidento G. R. Ford pozicijai gali daug lemti šios problemos mums norima prasme sprendimą.

tęsinys iš 5 psl.

ração e uma bússola na cabeça. Por isso, não há TEMPESTADE que o afunde ou lhe tire do rumo certo". ENTENDERAM?

-o-o-o-

A Wilma Žvingelaitė estava muito elegante, e conquistou o coração de um rapaz canadense que foi ao jantar. Parece que estamos a ver docinhos à vista, pois o cara gamou tanto que não quer mais voltar ao Canadá.

-o-o-o-

Parabéns a Wilma Šimonytė, que preparou a sessão de Slides, e que por sinal esteve muito boa.

-o-o-o-

E o cavanhaque do Arūnas, hem? Tá deixando muita lituana de cabeça virada.

b) H. Kissinger šiuo metu jokio pareiškimo neturima. Ar jo štabas veikia raiškiai pagal jo direktyvas, ar savarankiškai — sunku tarti, tačiau visokiu atveju prieš bet kokius kėslus, užgniaužti. Pabaltijo valstybių nepriklausomybės statusą reikia protestuoti.

c) siūsti telegramas prašant senatorius ir kongresmanus priimti Resolution 165.

d) Padėkoti Bill Anderson ir Chicago Tribune už atskleidimą šviesos Pabaltijo išlikimo klausimą svarstant.

Beje, šioje akcijoje, kaip informuoja Lietuvos Gen. Konsulė J. Daužvardienė, dalyvauja visa Lietuvos ir kt. Pabaltijo valstybių diplomatinė tarnyba.

Taip pat ALTos biuras informuoja, kad balandžio 12 d. Chicagoje šaukiama mūsų veiksmų bendrą konferenciją, kurios vienas svarstysimų klausimų bus Pabaltijo valstybių statuso išlaidymas.

DIRVA

Falando em dédė Juozas, vocês viram com que vigor ele comandou o leilão americano do bolo. Ele gritou, arrecadou dinheiro, deu bronca, mas no final conseguimos arrecadar 930,00.

Quem estava radiante era o Pe.Saulaitis, pois ele que é responsável por este congresso, pode notar que as coisas estão indo de vento em popa.

-o-o-o-

Um recado para a Helena Bareišytė. A Onutė Petraitytė já se colocou a disposição para ajudar no que for necessário. Por que você não telefona a ela e pede que ela te ajude na parte de redação de cartas?

-o-o-o-

E falando no bolo, este acabou ficando mesmo com o pessoal da Vila Zelina. Quem ganhou foi o Renato Mendo. Parabéns.

-o-o-o-

Joãozinho, vê se dá uma prensa no pessoal do Nemunas para que eles participem mais destas festas.

-o-o-o-

Queremos avisar aos interessados, que chegaram "juostas" do Uruguai. Quem estiver interessado em dar como presente, principalmente agora que está chegando o dia das mães, poderá telefonar para 247-0866 ou 247-82-06 e falar com Algirdas. Além de você dar um presente que sua mamãe irá gostar, você ainda está colaborando com o Congresso, pois o que se apurar destas "juostas" irá para a Comissão de Finanças. -o-o-o-

Šį kartą tik tiek, kitą savaitę bus daugiau. Sudieiu. Você entendeu o que está escrito em lituano? Não. Então pergunte ao seu professor de lituano. Gerai?

Algirdas

MŪSŲ ŽINIOS

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Po 50 kr. Anelė Matuzonienė, Elena Vaivutskienė, Bruna Šimbelienė, J. Bendžius, J. Gavėnas, M. Sėjūnas, Br. Martinaitis, Arm. Lazdauskas, Jonas Kazlauskas. 40 kr. Ant. Strolia. Po 60 kr. J. Liskauskas, Vincas Mazurkevičius. Po 100 kr. J. Garška, H. Valavičius. 250 kr. Vyt. Butkevičius (už 1974-75).

Visiems užsimokėjusiems ir parėmusiems lietuviškąjį laikraštį nuoširdžiai dėkoja

ML Administratorius

PASIKALBĖJIMAS SU KUN. G. KIJASKU, SJ.

(iš 4 psl.)

būdu lies ir lietuvių jėzuitų gyvenimą ir veiklą: esame tos pačios Jėzaus Draugijos nariai, nors ir gyvename ypatingose sąlygose, vykdydami specifinius savo uždavinius kaip Lietuvos jėzuitų Provincija. Ir mūsų gyvenimą ir apaštalavimą nudažys 32 Generalinės Kongregacijos nustatytos gairės, pav. dokumentus apie teisingumą ir tikėjimo tarmę ir mus ves persvarstyti savo darbus toje šviesoje Panašiai bus ir su kitais susirinkimo dokumentais. Jie skirti visiems jėzuitams. Nutarimus vykdysime savo darbo gyvenimo rėmuose bei sąlygose.

4. Kaip žiūrite į lietuvių jėzuitų darbuotę JAV-bėse, Kanadoje, Urugvajuje, Brazilijoje, Europoje ir jos ateitį?

Mūsų darbuotę vertina kiti. Pilniau ją pasvers istorija. Tikriausiai ją įvertina pats Viešpats. Religinės veiklos reikšmę jis vienas tegali pasverti. Mano asmeniškai vertinimas: lietuviai jėzuitai džiaugiasi, turėdami progą tarnauti lietuviams religiniuose, tautiniuose, kultūriniuose baruose. Mano išpūdis – daug gražaus darbo atliekama tiek Pietų tiek Šiaurės Amerikose, Europoje, lietuviams jėzuitams dirbant sutartinai su savo tautiečiais. Sutelktinis visų mūsų darbas man taip pat kalba apie šviesią ateitį. Susirūpinimą kelia tik stoka naujų pašaukimų. Šia proga kreipiuosi į jaunimą: pagalvokite, ar neverta savo gyvenimą paaukoti kilniai tarnybai – Viešpačiui ir savo broliams bei sesėms? Su šiuo kvietimu kreipiuosi ir į tėvus. Užtikrinu, tokia tarnyba atneša daug džiaugsmo širdžiai.

(Bus daugiau)

PERKĖLĖ GEGUŽINĖ

Liet. Kat. Bendruomenės gegužinė, anksčiau skelbtą gegužės 25 dienai, įvyks birželio 1 d., toje pačioje vietoje, Instituto Rural, prie Estrada M'Boy Mirim. Pakvietimai parapijose ir pas L.K. B-nės valdybos narius.

VEIKLOS KALENDORIUS

Balandžio 21: V. Zelinės parapijos piknikas.

Balandžio 22: Jaunimo kongreso komiteto ir komisijų posėdis, Jaunimo namuose, 20:00 val.

Balandžio 26: Literatūros būrelio mėnesinis pobūvis pas p. Bačeliene.

Balandžio 28: Jaunimo namuose Jaunimo kongreso komiteto valdybos ir visų lietuvių organizacijų pirmininkų posėdis.

Gegužės 4: Motinos diena

Gegužės 5: Kongreso komiteto ir komisijų posėdis, 20 val. Zelinoje.

Gegužės 18: Akademikų susirinkimas, 16 val. pas Arūną Steponaitį.

Gegužės 19: Br. Liet. Kunigų vienybės maldos diena.

Gegužės 25: L.K.B-nės choro ir šokėjų pasirodymas Cotia.

Gegužės 31: PLIAS susirinkimas 15 val. pas inž Nardį Antanaitį.

Gegužės 31: Bendrojo Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus Jaunimo kongreso komiteto posėdis Buenos Aires.

Birželio 15: Tautos išsklaidymo diena ir Birželio įvykių minėjimas.

Birželio 22: Vyrų Brolijos ruošiamas šventkelionė į Aparecidą.

Birželio 28-30 Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos kongresas Romoje.

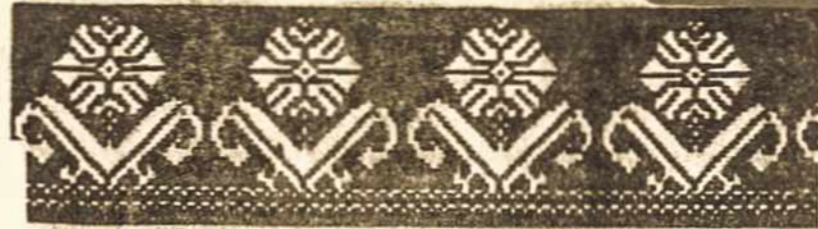
MIRĖ

balandžio 12 d. a.a. Povilas Kriaučiūnas, ilgametis ML skaitytojas, sulaukęs 72 metus amžiaus, gyve-

nes Casa Verde. Kilęs iš Švenčionių.

Velionies žmonai Zofijai, sūnui Algirdui su marčia ir giminėms mūsų užuojauta.

Už a.a. Juozą Baužį bus šv. Mišios balandžio 27, sekmadienį, 8 val. ryto, šv. Kazimiero koplyčioje, o 30-tos dienos Mišios bus V. Zelinoje gegužės 5 d., pirmadienį, 20 val.

Nuoširdžią padėką reiškia visiems

a.a. JUOZĄ BAUŽĮ

lankiusiems ilgos ligos metu, atėjusiems į šermenis, į laidotuvių mišias, jas atlaikiusiems kunigams bei jėzuitams, giesmininkams, vienaip ar kitaip mums padėjusiems, visiems palydėjusiems į kapines ir pareiškusiems mums užuojautą liūdesyje.

Taip pat dėkojame septintos dienos proga Mišias atlaikiusiems kunigams, L.G.B-nės chorui bei Moterų chorui ir visiems pamaldose dalyvavusiems tautiečiams.

Velionies našlė Anelė Baužienė

sūnus Algirdas Baužys su šeima

sūnus Kazimieras Baužys su šeima

Septintos d. Mišios penktadienį, balandžio 18 dieną, 20 val. Casa Verde S. João Evangelista bažnyčioje.

Kovo 22 d. mirė a.a. Juozas Azaravičius, gimęs Alytų 1900 m. Gyveno Quinta da Paineira. Pali-

ko liūdinčias dukteris Domininke Kavaliūnienė ir Oną Stoev, žen. Jurgi Kavaliūną su vaikais.

30-tos dienos Mišios bus 22 balandžio, 19:30 val. Zelinoje.

Dėkoju visiems, dalyvavusiems laidotuvėse ir septintos dienos Mišiose.

Ana Stoev

Lietuvių Sąjungos – Aliança nariui, JUOZUI BAUŽIUI mirus, jo artimiesiems ir giminėms liūdesio valandoje reiškia užuojautą

Lietuvių Sąjungos-Aliança Valdyba

A.a JUOZUI BAUŽIUI mirus, gilią užuojautą reiškia velionies žmonai Anei, sūnams Algirdui ir Kazimierui, marčioms, anūkams ir giminėms bei kartu liūdi

Elena ir Albinas Seliokai, Elena ir Martinas Ramoškai, Isabel Seliokas Augustinius

NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr. Paskiro numerio kaina: 1,00 kruzėiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išeina ketvirtadieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai išteiktini neveliau kaip iki sekmadienio vakaro.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS. PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRELLAS. TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Bony Ltda.

Ind. Est. 118/77

C. S. E. 011/11/71

R. Coelho Barrocas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo